Полтавська державна аграрна академія

Матеріали

50-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів

«Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти»

26-27 лютого 2019 року

м. Полтава

УДК 378.147
М 34

Редакційна колегія:
Шульга Л. В., начальник навчального відділу, професор кафедри маркетингу, к.е.н., доцент
Колесніченко І. А. – методист навчального відділу
Ткаченко Д. Р. – секретар навчального відділу

Ком'ютерний набір – автори тез
Комп'ютерна верстка – **Ткаченко Д. Р.**

Відповідальність за правильність наведених статистичних даних, фактів та посилань на інформаційні джерела несуть автори тез

Матеріали 50-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти».– Полтава: РВВ ПДАА, 2019. – 207 с.

ЗМІСТ

***ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ*……..…….…...…..9**

Застосування інноваційних методів викладання екологічних дисциплін

Горб О.О., к.с.-г.н., доцент; **Нагорна С.В.,** к.с.-г.н., доцент; **Ласло О.О.,** к.с.-г.н., доцент…….9

Зв'язок освіти і науки при викладанні навчальної дисципліни «Енергетичні культури»

Кулик М.І., к.с.-г.н., доцент; **Рожко І.І.,** здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії кафедри селекції, насінництва і генетики……...……11

Мотивація навчальної діяльності як запорука успішної професійної підготовки студента

Коваленко Н.П., к.с.-г.н., доцент; **Пономаренко С.В.,** старший викладач; **Поспєлова Г.Д.,** к.с.-г.н., доцент; **Шерстюк О.Л.,** старший викладач……...….13

Компетентнісний підхід у контексті забезпечення підвищення якості вищої освіти

Опара М. М., к.с.-г.н., доцент……...16

Системний підхід у підготовці сучасних фахівців-екологів

Калініченко В.М., к.с.-г.н., доцент; **Плаксієнко І.Л.,** к.хім.н., доцент; **Колєснікова Л.А.,** к.с.-г.н., доцент……...19

Сучасні інноваційні технології у навчальному процесі

Самойлік М.С., д.е.н., професор; **Писаренко П.В.,** д.с.-г.н., професор; **Диченко О.Ю.,** к.с.-г.н., доцент……21

Сучасні завдання в системі професійного викладання для майбутніх агрономів

Ляшенко В.В., к.с.-г.н., доцент; **Бараболя О.В.,** к.с.-г.н., доцент……23

Формування критичного мислення у здобувачів вищої освіти

Антонець М.О., к.псих.н., доцент; **Антонець О.А.,** к.с.-г.н., доцент……...25

***ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ* ……..…….……..…...……..28**

Викладання морфологічних дисциплін в сучасних умовах на факультеті ветеринарної медицини ПДАА

Бердник І.Ю., доцент; **Бублик О.О.,** доцент; **Шерстюк Л.М.,** старший викладач…...28

Дистанційна освіта та кейсове навчання у підготовці лікарів ветеринарної медицини

Шатохін П.П., к.вет.н., доцент; **Супруненко К.В.,** к.вет.н., доцент; **Каришева Л.П.,** старший викладач……...30

Особливості викладання дисципліни «Загальна і спеціальна хірургія» на факультеті ветеринарної медицини

Передера Р.В., к.вет.н., доцент……32

Особливості підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» та спеціальності 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»

Передера С.Б., к.вет.н., професор; **Щербакова Н.С.,** к.вет.н., доцент; **Передера Ж.О.,** к.вет.н., професор; **Коваль І.В.,** к.вет.н., старший викладач; **Зезекало В.К.,** асистент..34

Перспективи розвитку симуляційного навчання у ветеринарній медицині

Кравченко С.О., к.вет.н., доцент; **Бурда Т.Л.,** завідувач навчально-наукової лабораторії……...36

Підготовка фахівців ветеринарної медицини за системою школа-ЗВО-підприємство

Замазій А.А., д.вет.н., професор……...38

Поєднання теоретичної та практичної складових освітнього процесу при підготовці здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Ветеринарна медицина

Кулинич С.М., д.вет.н., професор; **Петренко М.О.,** к.с.-г.н.; **Омельченко Г.О.,** доцент……..40

Проблемна лекція як засіб підвищення ефективності навчання здобувачів вищої освіти

Лавріненко І.В., к.вет.н., доцент; **Гринь В.І.,** методист навчального відділу; **Пастрома Л.І.,** методист навчального відділу; **Луценко Л.В.,** методист навчального відділу……...41

Організація самостійної роботи студентів як складова сучасного освітнього процесу
Дорошенко О.О., к.е.н……161
Переваги і недоліки тестування при підсумковій атестації студентів
Левченко З.М., к.е.н., доцент; **Карпенко Н. Г.,** к.е.н., доцент; **Пилипенко К. А.,** д.е.н., доцент……163
Сучасні методи викладання облікових дисциплін
Мокієнко Т. В., к.е.н., доцент; **Прийдак Т. Б.,** к.е.н……165
Перевірка на плагіат студентських робіт як чинник підвищення рівня якості підготовки фахівців
Кончаковський Є.О., к.е.н., доцент**; Єгорова О.В.,** к.е.н., доцент……167
Психологічні компетентності в системі підготовки здобувачів вищої освіти
Подлєсна Г.В., к.псих.н., доцент……169
Самоконтроль – як елемент до самовдосконалення майбутнього фахівця
Кононенко Ж.А., к.е.н., доцент……..171
Сучасні підходи до вивчення іноземної мови
Воловик Л.Б., к.філол.н., доцент……173
Удосконалення організації навчального процесу у закладах вищої освіти як фактор підвищення конкурентоспроможності вищої освіти України на європейському просторі
Галінська Т.С., к.е.н., доцент……175
Форми підвищення пізнавальної активності студентів при вивченні політологічних дисциплін
Приходько С.М., к.політ.н., доцент……...177
Формування політичної культури здобувачів вищої освіти в процесі викладання навчальної дисципліни «Політологія»
Ільченко А.М., к.пед.н., доцент……..179
***ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА*……...182**
Досвід проведення мікробіологічних досліджень у розрізі навчальних дисциплін факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва
Юхно В.М., к.с-г.н., доцент; **Кузьменко Л.М.,** к.с-г.н.; **Кодак Т.С.** к.с-г.н……..182
Запровадження в освітній процес інноваційних методів самостійної роботи здобувачів вищої освіти
Будник Н.В., к.т.н., доцент; **Кайнаш А.П.,** к.т.н., доцент……...184
Застосування інтерактивних методів навчання як один із шляхів підвищення ефективності заняття з дисципліни «Інноваційні технології виробництва продукції тваринництва»
Бондаренко О.М., к.с.-г.н., доцент……186
Інноваційна спрямованість у сучасному підході до викладання обов'язкових дисциплін
Васильєва О.О., к.с.-г.н., доцент……188
Лекція-бесіда як сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін
Коробка А.В., к.с.-г.н., доцент; **Мироненко О.І.,** к.с.-г.н., доцент……190
Методи підвищення пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти під час самостійної роботи
Біндюг Д.О., к.с.-г.н.; **Желізняк І.М.,** старший викладач……...192
Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти як один із способів підвищення якості професійної підготовки
Шостя А.М., д.с.-г.н., старший науковий співробітник; **Усенко С.О.,** к.б.н., старший науковий співробітник; **Чухліб Є.В.,** к.с.-г.н……194
Організація дистанційних технологій навчання, як умова інноваційного розвитку вищої освіти в Україні
Шаферівський Б.С., к.с.-г.н……...196
Підвищення якості освіти при вивченні дисципліни «Мисливствознавство» при

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ МІКРОБІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У РОЗРІЗІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ФАКУЛЬТЕТУ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

Юхно В.М., к.с-г.н., доцент; **Кузьменко Л.М.,** к.с-г.н.;
Кодак Т.С., к.с-г.н.

На сьогодні актуальними питаннями освіти в Україні є розвиток творчих здібностей здобувачів вищої світи в умовах інтерактивного навчання, яке забезпечує ініціативу, готує до самостійних дій у нестандартних ситуаціях. Йде пошук нових, ефективних шляхів удосконалення форм, методів, засобів навчання і виховання, які актуалізують інноваційну діяльність викладача [1]. Це також диктує потребу ростити професіоналів, які вміють використовувати отримані знання для роботи за своїми спеціальностями та вміння розв'язувати непередбачувані проблеми, що виникають під час досліджень. Викладання того чи іншого предмету вимагає врахування індивідуальних особливостей здобувача, в кінцевому підсумку, які повинні оволодіти всіма знаннями, вміннями та навичками, передбаченими робочою навчальною програмою.

На факультеті Технології виробництва і переробки продукції тваринництва ПДАА методи мікробіологічних досліджень різних об'єктів навколишнього середовища, харчової продукції, обладнання та ін., інтерпретація досліджень, тощо вивчаються у п'яти дисциплінах: Технічна мікробіологія (2 курс спеціальність ХТ); Мікробіологія молока та м'яса (2 курс ТВППТ та ХТ); Хіміко-бактеріологічний аналіз (2 курс ТВППТ); Технохімічний та мікробіологічний контроль якості і безпеки харчових продуктів (3 курс ТВППТ); Контроль якості і безпеки продукції тваринництва (1 курс магістратури ТВППТ). Як показують спостереження, серед усіх мотивів навчання найдієвішим є інтерес до предмету, що усвідомлюється здобувачами раніше, ніж інші мотиви навчання. Зацікавити здобувачів мікробіологічними дослідженнями вдається легко, адже це є щось нове, що дозволяє побачити результати впливу мікроорганізмів на той чи інший об'єкт.

Позитивна мотивація сприяє оволодінню здобувачами способами навчально-пізнавальної діяльності. Один з напрямів навчально-пізнавальної діяльності на кафедрі нами обрано активні методи навчання, що дозволяють засвоювати й закріплювати знання на практиці, переробляти інформацію, здобувати навички та вміння [2].

Активні методи навчання – це способи та прийоми педагогічного впливу, що спонукають до розумової активності, прояву творчого, дослідницького підходу в процесі навчання. Переваги активних методів навчання полягають у полегшенні сприйняття нового матеріалу в результаті залучення здобувачів безпосередньо в освітній процес. А саме, на лекціях використовується мислення, на лабораторних заняттях – мислення й дія, в обговоренні – мислення, мовлення. Цей підхід узгоджується з експериментальними даними, які свідчать, що на лекціях матеріал засвоюється не більше 20-30 % інформації,

при самостійній роботі з літературою – до 50 %, при вимові – до 70 %, а при особистій участі в дослідницькій діяльності – до 90 % [3].

На кафедрах, де викладаються вищезазначені дисципліни, найефективнішою формою навчання здобувачів є власноручне виконання ними мікробіологічних методів досліджень з подальшою інтерпретацією та колективним обговоренням. Це методи активного навчання пізнавальної форми діяльності здобувачів, що дозволяють закріпити здобуті раніше знання, заповнити відсутню інформацію, сформувати вміння розв'язувати проблеми, навчити культури ведення дискусії. Характерною рисою обговорення є поєднання тематичної дискусії з груповою консультацією. Поряд з активним обміном знаннями в здобувачів формуються професійні вміння викладати думки, аргументувати свої міркування, обґрунтовувати запропоновані рішення й відстоювати свої переконання. При цьому відбувається закріплення інформації та самостійної роботи з додатковим матеріалом, а також виявлення проблем і питань для обговорення [4].

Основну частину обговорень з будь-якої тематики становить дискусія, яка полягає в колективному обговоренні якогось питання, проблеми або зіставленні інформації, ідей, думок, пропозицій [5].

Правильно організована дискусія проходить три стадії розвитку: орієнтація, оцінка та консолідація. На першій стадії здобувачі адаптуються до проблеми і один до одного, тобто в цей час виробляється певна установка на рішення поставленої проблеми. Друга стадія – стадія оцінки – передбачає ситуацію зіставлення, конфронтації й навіть конфлікту ідей, який у випадку невмілого керівництва дискусією може перерости в конфлікт особистостей. У зв'язку з цим, доцільно конкретизувати основні якості та вміння, якими організатор повинен володіти в процесі проведення обговорення: високий професіоналізм, добре знання матеріалу в рамках навчальної програми; мовна культура, і зокрема вільне й грамотне володіння професійною термінологією; комунікабельність, а точніше комунікативні вміння, що дозволяють викладачу знайти підхід до кожного здобувача, зацікавлено й уважно вислухати кожного, бути природним, знайти необхідні методи впливу на кожного із здобувача, в деяких випадках проявити і вимогливість, дотримуючись педагогічного такту; швидкість реакції; здатність лідирувати; вміння вести діалог; прогностичні здібності, що дозволяють заздалегідь передбачити всі труднощі в засвоєнні матеріалу, а також спрогнозувати хід і результати педагогічного впливу, передбачити наслідки своїх дій; вміння аналізувати й коригувати хід дискусії; вміння володіти собою; вміння бути об'єктивним [6].

Складовою частиною будь-якої дискусії є процедура запитань і відповідей. Уміло поставлене питання дозволяє отримати додаткову інформацію, уточнити позиції виступаючого і тим самим визначити подальшу тактику проведення обговорень.

Отже, використання таких активних методів у викладанні дисциплін пов'язаних із мікробіологічними дослідженнями вдало випробувані під час лабораторних робіт, усі здобувачі завжди активно долучаються до обговорення

результатів досліджень, що дає можливість доповнити свої знання та сформувати необхідні вміння та навички.

Список використаних джерел

1. Морозенко Д.В. Особливості викладання предмету «Мікробіологія» у Національному фармацевтичному університеті / Д.В. Морозенко, К.В. Глєбова // Педагогічні науки – 2017. – № 4 (44). – С. 398-400.

2. Євсюков О.Ф. Проблеми у визначенні методу стилів мотиваційно-смислової регуляції професійної реалізації особистості / О.Ф. Євсюков // Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія. – 2010. – № 4. – С. 70-76.

3. Кірей К.О. Використання активних методів навчання у процесі теоретичної підготовки студентів економічних спеціальностей педагогічні видання [Електронний ресурс] / К.О. Кірей // Е-журнал «Педагогічна наука: історія, теорія, практика, тенденції розвитку». – 2010. – Вип. 3. – Режим доступу: http://www.intellect-invest.org.ua/ukr/

4. Новаченко Т.В. Використання активних та інтерактивних форм і методів навчання у вищій школі [Електронний ресурс] Т.В. Новаченко // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. – Вип. 6: Зб. наук. праць. – К.: Вид-во НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2011. – С. 227-234. – Режим доступу: http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/1583

5. Еш С. Методика викладання у вищому навчальному закладі: [зміст лекцій та семінарських занять з дисципліни «Методика викладання у ВНЗ»] / С. Еш // Вища школа. – 2010. – № 11. – С. 94-108.

6. Задіранова Г.В. Тренінг формування професійної успішності майбутніх педагогів / Г.В. Задіранова // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 4. – С. 21-32.

ЗАПРОВАДЖЕННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Будник Н.В., к.т.н., доцент
Кайнаш А.П., к.т.н., доцент

Соціальна необхідність та особиста потреба людини в постійному розвитку обумовлені зростаючими вимогами до її морально - етнічних якостей, загальноосвітнього і професійного рівня. Значення самоосвіти в професійному становленні майбутніх фахівців харчових виробництв, яким завтра доведеться вирішувати ряд складних та відповідальних завдань, досить вагоме. Підвищена увага до самоосвіти здобувачів вищої освіти технічних спеціальностей пояснюється тим, що самоосвіта майбутніх технологів – найбільш трудомістка частина навчального процесу. Самостійна робота сприяє поглибленню знань, отриманих на лекційних та лабораторно - практичних заняттях, формуванню зацікавленості у пізнавальній діяльності, яка розвивається при творчому підході до цієї роботи. Вона забезпечує оволодіння різноманітними прийомами навчального процесу, освоєння виробництва, розвитку професійних здібностей,

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
50-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів
«Сучасний підхід до викладання навчальних дисциплін в контексті підвищення якості вищої освіти»

Підп. до друку 09.02.2019. Формат 60x90 1/16. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 14. Обл.-вид. арк. 0,7. Тираж 300 пр. Зам. 1.
Гарнітура Times New Roman Cyr.

Видання та друк – Редакційно-видавничий відділ Полтавської державної аграрної академії
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2174 від 26.04.2005 р.
Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди, 1/3.